

پای سفره اهل بیت (ع)

بایدهای روزه‌های خانگی در گفت‌وگو با یک مبلغ دینی

● لیلا جانقربان | عمر روزه و روزه‌خوانی به قرن‌ها پیش می‌رسد. در منابعی آمده است که در زمان حیات ائمه نیز مجالس روزه برگزار می‌شده است. اما کیفیت این روزه‌ها در گذر زمان و عبور از گذرگاه‌های تاریخی تغییر کرده تا به ما و اکنون رسیده که به اشکال مختلف در مجالس خانگی کوچک و هیئت‌های بزرگ در حال برگزاری است. در باره کم و کیف روزه‌هایی که در خانه‌ها و هیئت‌ها برگزار می‌شود، نکات و نقاط قوت و ضعف و نظرات مختلفی مطرح می‌شود که در این مطلب تنها به جنبه‌ای از روزه‌ها که خانگی است و بانی آن‌ها زنان هستند می‌پردازیم. روزه‌هایی که از دیرباز در خانه‌های مادر بزرگ‌های ما جریان داشته و اکنون مهمان خانه‌های عمودی و آبار تمانی ما شده است. در گفت‌وگو با معصومه صنم یار، مبلغ دینی و سخنران که سابقه تدریس در دانشگاه داشته و دارای سطح سه حوزه علمیه است به بررسی جایگاه و نقاط قوت و ضعف روزه‌های خانگی پرداخته ایم.

با آگاهی به مجالس روزه بروید

● فاطمه بختباری / اسمیه حاجی زاده دارای تحصیلات حوزوی سطح سه است و به عنوان سخنران، مبلغ و استاد دوره‌های آموزشی غنمات و آواها برای گروه‌های مختلف سنی خانم‌ها فعالیت‌های آموزشی دارد. در باره ضرورت و جایگاه مداح و سخنران خانم در مجالس روزه اومی گوید:

ضروری است که با آموزش، خانم‌های مداح سراغ مجالس بروند. انتقال مفاهیم از طریق خانم‌ها به جامعه مستمع خانم بهتر و قابل پذیرش تر است. انتقال مفاهیمی مثل صبر، تربیت فرزند، همسر داری و حتی فرزندآوری. یک خانم‌ذاکری ویژگی‌هایی باید داشته باشد. حجاب یک خانم مداح و ذاکر اهل بیت باید حجاب مطلوب باشد. از نظر اخلاقی هم باید انتقاد پذیر باشد و سعه صدر داشته باشد. اهل مطالعه و تحقیق باشد و مجهز به دانش روز باشد. مخاطب شناس باشد و صدای خوبی داشته باشد. صدا اگر خوب باشد با آموزش می‌توان به آن شاخ و برگ داد. سطح علمی و اعتقادات این خانم‌ها باید بالا و تأثیرگذار باشد. بنیه‌های علمی و دینی خود را باید تقویت کند. فن و مهارت باید یاد بگیرد و بداند که با توجه به محتوای شعر از چه دستگاہی استفاده کنند. در دوره‌های مختلفی که ما برگزار کردیم آواز دشتی، دستگاه شور، همایون و ماهور در دعاخوانی را کار کرده ایم. در لایه لای آن تفسیر آیات قرآن، به خصوص آیات اخلاقی را گنجانده‌ام؛ چرا که معتقد علم و دین یک بال و مهارت بال دیگری در این حوزه است که باعث پرواز ذاکر اهل بیت^(ع) می‌شود. خانم‌های ذاکری که سعی می‌کنند روی خودشان کار کنند به تبع روی فرزندان، خانواده و جامعه اطراف خود تأثیر می‌گذارند.

البته که هنوز هم هستند بانی‌هایی که مداح خانم را نمی‌پسندند و می‌گویند چه معنی دارد که خانمی صدای خود را بلند کند که البته این به خاطر بزرگواریان ذاکری است که رعایت و مراقبت نمی‌کنند. یک خانم مداح باید عفاف خودش را حفظ کند و این موضوع خیلی مهم است که حساسیتی به وجود نیاید. از طرفی دیگر همین محدودیت نداشتن برای آقایان باعث شده که راحت‌تر بتوانند صدای خود را بکنند و نگران رعایت امنیت صوتی نباشند.

● معرفی و الگوسازی

نکته مهم؛ جایگاه روزه هاست. روزه مانع از ترویج خرافه و خرافه پرستی می‌شود و سطح فکری مستمع را بالا می‌برد. در روزه‌ها اطلاع رسانی دینی انجام می‌شود و آموزش مباحث مختلف در حوزه‌های متفاوت به خصوص حوزه‌های دینی، اخلاقی و خانوادگی را داریم. علاوه بر این روزه باعث معرفی و الگوسازی برای افراد می‌شود. در ماجرای عاشورا اگر دقت کنید برای هر گروه سنی یک الگو وجود دارد. همچنین به واسطه مبلغان دینی، فرهنگ اسلام به واسطه مجلس روزه ترویج می‌شود. روزه راهی برای قدرشناسی و یاد کردن بزرگان است که همه چیز خود را در راه خدا هدیه کرده‌اند. همچنین روزه راهی است که علاوه بر ایجاد معنویت باعث آرامش و تسکین افراد می‌شود. این موضوع از نظر علمی اثبات شده که عزاداری و گریه کردن از یار ناراحتی و افسردگی افراد می‌کاهد. علاوه بر این موارد نقش روزه‌ها را در زمان انقلاب، جنگ تحمیلی و تأثیری که در شهدای مدافع حرم

داشته است نباید فراموش کرد. نام شهدای ما که برگرفته از نام ائمه^(ع) است گواه همین موضوع است که این‌ها در دامن مادرانی بزرگ شده‌اند که پای سفره اهل بیت و در مجالس روزه بوده‌اند.

● برکت خانه

الگوسازی تأثیر مهمی است که روزه‌ها با بهره‌گیری از شخصیت‌های دینی دارند. مادران شهدای بسیاری هستند که بعد از شهادت فرزند یا فرزندان خود، به آن افتخار کرده و صبوری زینب وار پیشه کرده‌اند. خیلی از زنان سردمدار و جلودار انقلاب ما از همین روزه‌های خانگی تأثیر گرفته بودند و اقدامات و برنامه‌های زیادی در همین محافل پایه‌ریزی شد. همچنین روزه به خانه برکت می‌دهد و روی اعضای خانواده هم تأثیر می‌گذارد و مانع از غفلت می‌شود. این اعتقاد به برکت رانه تنها در رفتار مردم ایران بلکه در رفتار مردم عراق هم می‌توانیم مشاهده کنیم که در کل یازده ماه سال تلاش می‌کنند تا ایام اربعین در خدمت زائران امام حسین^(ع) باشند.